

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTARIRE Nr. 948
din 05.09.2005

**cu privire la măsurile de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA
și infecțiilor cu transmitere sexuală**

Publicat : 23.09.2005 în Monitorul Oficial Nr. 126-128 art Nr : 1048

MODIFICAT

[HG462](#) din [24.03.08](#), [MO66-68/01.04.08](#) art.437

Întru executarea Legii nr.1513-XII din 16 iunie 1993 privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1993, nr.9, art.256), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2006-2010, conform anexei nr.1.

2. Se autorizează consiliile municipale Chișinău și Bălți, administrația unității teritoriale autonome Găgăuzia (Gagauz-Yeri) și consiliile raionale:

să elaboreze, să aprobe și să asigure realizarea programelor teritoriale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2006-2010;

să creeze comisii teritoriale pentru profilaxia și combaterea infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală, abilitate cu funcții de organizare și control asupra realizării programelor teritoriale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală.

3. Se stabilește că finanțarea Programului național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2006-2010 se va efectua de la bugetul de stat și din mijloacele fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, în limita alocațiilor prevăzute în scopurile enunțate, precum și din contribuțiile organizațiilor internaționale, din donații și granturi.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Sănătății.
[Pct.4 modificat prin HG462 din 24.03.08, MO66-68/01.04.08 art.437]

5. Se abrogă unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr.2.

Prim-ministru

Vasile TARLEV

Contrasemnează:

**Ministrul sănătății și
protecției sociale**

Valerian Revenco

**Ministrul economiei
și comerțului**

Valeriu Lazăr

Ministrul finanțelor

Zinaida Grecianîi

Chișinău, 5 septembrie 2005.

Nr. 948.

Notă:
în tot textul anexei nr. 1, sintagma "Ministerul Sănătății și Protecției Sociale" se substituie prin sintagma "Ministerul Sănătății" prin HG462 din 24.03.08, MO66-68/01.04.08 art.437

**PROGRAMUL NAȚIONAL DE PROFILAXIE ȘI CONTROL
AL INFECȚIEI HIV/SIDA ȘI INFECȚIILOR CU TRANSMITERE
SEXUALĂ PE ANII 2006-2010**

INTRODUCERE

Infecția HIV/SIDA continue să rămână o problemă prioritară de sănătate publică. În anul 2004 au fost înregistrate 224 de noi cazuri de infecție (6,2 la 100 mii populație), iar în anul 2001 - 210 cazuri (5,81 la 100 mii populație).

Conform situației de la 1 ianuarie 2005, în Republica Moldova au fost depistate în total 1915 persoane infectate cu virusul HIV, inclusiv 56 cetățeni străini (51,46 la 100 mii populație). Procesul epidemic a cuprins toate teritoriile administrative. În localitățile de est ale Republicii Moldova au fost depistate și confirmate, în laboratorul de referință al Centrului SIDA, 390 persoane HIV pozitive (62,03 la 100 mii populație). Conform datelor disponibile, actualmente, în laboratorul Centrului de medicină preventivă Tiraspol s-au acumulat 513 probe de sînge, colectate în localitățile de est ale Republicii Moldova, pozitive la reacția imunofermentativă, nestudiate în testul de confirmare. Maladia SIDA a fost confirmată la 145 persoane, dintre care 82 au decedat.

Pînă în anul 2000 procesul epidemic al infecției HIV/SIDA a fost condiționat preponderent de răspîndirea infecției în rîndurile persoanelor consumatoare de droguri injectabile. În ultimii ani se manifestă o scădere a ponderii utilizatorilor de droguri - de la 78,10% în 2001 la 42,41% în 2004 și o sporire a celor infectați pe cale heterosexuale - de la 18,57 % în 2001 la 55,36% în 2004. Ponderea femeilor în grupul persoanelor HIV pozitive a crescut de la 25,24 % în 2001 la 49,11 % în 2004. În anul 2003, în rîndurile femeilor gravide, au fost înregistrate 7 cazuri de infecție HIV și 38 - în 2004. În 2003 au fost, de asemenea, depistați 4 copii infectați, născuți din mame HIV pozitive, iar în anul 2004 - 5. Rămîne la un nivel stabil incidența persoanelor HIV pozitive în rîndurile tinerilor cu vîrsta de 15-24 ani (10,9 la 100 mii în anul 2001 și 9,67 în anul 2004). Comparativ cu anul 2003, în anul 2004 numărul bolnavilor de sifilis s-a redus cu 11,3%.

Evaluarea Programului național de profilaxie și combatere a infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2001-2005, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 482 din 18 iunie 2001, a confirmat actualitatea problemei abordate, contribuind la mobilizarea forțelor interne întru realizarea strategiilor și activităților prioritare de prevenire, supraveghere și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală, la desfășurarea activităților informaționale și educaționale, la eficientizarea lucrului cu grupurile vulnerabile, la acordarea asistenței medicale, inclusiv la tratamentul specific antiretroviral (ARV), la susținerea persoanelor HIV pozitive și bolnave de SIDA.

Activitățile statale în vederea realizării prevederilor Programului național de profilaxie și combatere a infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2006-2010 sînt susținute tehnic și financiar de organizațiile internaționale, Fondul Global SIDA/TB/Malaria, Banca Mondială și altele, ceea ce va conduce, în mare măsură, la îndeplinirea angajamentelor asumate de Guvernul Republicii Moldova în cadrul Declarației semnate la Sesiunea Specială a Adunării Generale a Națiunilor Unite în problema HIV/SIDA din iunie 2001.

Monitorizarea și supravegherea epidemiologică a infecției HIV/SIDA se află în permanentă atenție a organelor de resort. A sporit accesul populației la testarea HIV/SIDA (în anul 2001 au fost testate 116374 persoane, iar în 2004 - 216762). Activitățile de supraveghere epidemiologică, tratamentul ARV și al maladiilor oportuniste, precum și îngrijirile paliative sînt standardizate, cu

elaborarea protocoalelor naționale respective.

Se realizează programe educaționale, de comunicare, instruire și de profilaxie a infecțiilor HIV/SIDA/ITS în rândurile populației, tineretului și grupurilor de risc. A fost elaborată Curricula pentru obiectul de studii "Deprinderi de viață", au fost pregătiți profesori, elaborate ghiduri și, începând cu anul 2005, acest obiect se introduce, în mod obligatoriu, în instituțiile preuniversitare.

A fost extinsă considerabil asistența medicală acordată persoanelor infectate cu HIV/SIDA, inclusiv tratamentul specific ARV și al maladiilor oportuniste.

Cu aportul organizațiilor nonguvernamentale se realizează proiecte de reducere a noxelor, inclusiv în instituțiile penitenciare, în rândurile minorităților sexuale, persoanelor cu risc sporit de infectare, în vederea pregătirii formatorilor și voluntarilor în formarea deprinderilor de viață și efectuarea educației de la egal la egal (adolescenți, tineret, ostași, carabinieri, grăniceri), precum și în vederea susținerii sociale, psihologice, consilierii prin intermediul liniei fierbinți, pregătirii jurnaliștilor.

Programul național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2006-2010 (în continuare - Program) a fost elaborat în baza unui studiu profund al situației epidemice, cu luarea în considerare a rezultatelor realizării Programului național pe anii precedenți, a oportunităților, dificultăților și aspectelor pozitive identificate.

Programul este orientat spre promovarea în societate a unui mod de viață sănătos care, în comun cu extinderea activităților și intervențiilor profilactice, depistarea precoce și tratamentul bolnavilor cu HIV/SIDA/ITS, va contribui la reducerea cazurilor noi de îmbolnăviri, iar asigurarea integrală cu tratament antiretroviral va îmbunătăți calitatea și speranța de viață, precum și va reduce riscul transmiterii materno-fetale a infecțiilor.

Obiectivele principale ale Programului

Prezentul Program are următoarele obiective principale:

unirea eforturilor, implicarea, interacțiunea și coordonarea activităților structurilor statale, autorităților administrației publice locale, persoanelor particulare, inclusiv ale persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, ale ONG și organizațiilor internaționale ca parteneri în realizarea activităților de combatere a infecțiilor HIV/SIDA/ITS în Republica Moldova;

atragerea și utilizarea rațională a mijloacelor financiare bugetare, a celor din granturi, proiecte de realizare a programelor de comunicare, sensibilizare și instruire a populației; desfășurarea activităților profilactice în rândurile populației în general și ale grupurilor țintă, extinderea și asigurarea asistenței medicale, tratamentului, asistenței și susținerii persoanelor infectate cu HIV/SIDA/ITS;

ameliorarea situației epidemice, prevenirea răspândirii infecțiilor HIV/SIDA/ITS, reducerea incidenței HIV în rândurile tineretului și a consecințelor negative asupra individului, comunității și societății, crearea condițiilor optime pentru îmbunătățirea calității vieții, în conformitate cu Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului în Republica Moldova până în 2015;

dezvoltarea sistemului de asigurare socială garantată și asigurarea accesului persoanelor afectate de HIV la serviciile medicale;

succesiune și durabilitate în planificarea și desfășurarea activităților și intervențiilor.

Strategiile prioritare ale Programului

În prezentul Program sînt trasate următoarele strategii prioritare:

I. Dezvoltarea, consolidarea și asigurarea funcționalității sistemului unic național interdepartamental multisectorial de coordonare a activităților structurilor statale și nonguvernamentale în problemele ce țin de controlul și prevenirea infecției HIV/SIDA și ITS;

II. Dezvoltarea capacităților și extinderea acțiunilor de educare, informare și comunicare pentru publicul larg, tineret și grupurile vulnerabile în profilaxia HIV/SIDA/ITS.

III. Dezvoltarea și consolidarea sistemului de supraveghere epidemiologică a infecțiilor HIV/SIDA/ITS cu elemente de generația a II-a (supraveghere comportamentală).

IV. Extinderea acțiunilor de profilaxie a HIV/SIDA/ITS în grupurile vulnerabile în baza consolidării eforturilor statului și ale ONG.

V. Dezvoltarea infrastructurii și a capacităților de acordare a asistenței medicale, sociale și de îngrijire paliativă a persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, membrilor familiilor lor, precum și copiilor afectați de HIV/SIDA.

VI. Extinderea activităților de asigurare cu servicii de consiliere și testare voluntară confidențială în instituțiile medicale statale, inclusiv în cadrul serviciilor de sănătate pentru tineri.

VII. Consolidarea bazei și extinderea capacităților de prevenire a transmiterii infecției HIV/SIDA și ITS de la mamă la făt.

VIII. Asigurarea securității hemotransfuziilor, intervențiilor medicale sau de alt gen și prevenirea răspândirii nozocomiale a infecției HIV/SIDA și a sifilisului.

IX. Suplimentarea și extinderea acțiunilor de prevenire, diagnostic, tratament și îngrijire a persoanelor cu infecția mixtă HIV/TB, inclusiv în instituțiile penitenciare.

Realizarea strategiilor, obiectivelor și acțiunilor prevăzute în Program va reduce intensitatea răspândirii infecției HIV/SIDA/ITS, minimizând eventualele consecințe negative. Către anul 2010 se preconizează atingerea următorilor indicatori:

Asigurarea accesului populației la programele educaționale și informaționale. Începând cu anul de învățământ 2005/2006, în instituțiile preuniversitare și universitare, va fi implementată Curricula obligatorie "Deprinderi de viață", cu pregătirea anuală a peste 560 mii de copii, adolescenți și tineri.

Dezvoltarea Cadrului Strategic de Comunicare în HIV/SIDA/ITS pentru anii 2005-2010 va contribui la o lansare coordonată a activităților și campaniilor de comunicare, educare și informare în rândurile populației, tineretului și grupurilor vulnerabile, în scopul formării unui stereotip nou de comportament.

Grupurile cu risc sporit de infectare vor avea acces la programele educaționale și la servicii profilactice bazate pe strategia "reducerea noxelor", ceea ce va permite menținerea nivelului de răspândire a infecției HIV la 40%.

Asigurarea accesului populației la servicii gratuite de consiliere și testare benevolă și confidențială la HIV și ITS. De aceste servicii vor beneficia 100% din solicitanți, în special femeile gravide și persoanele din categoria de vîrsta de 15-24 ani.

Asigurarea, în 100% de cazuri, a tratamentului specific ARV și a maladiilor oportuniste, conform indicațiilor clinico-imunologice, în baza recomandărilor OMS/UNAIDS; asigurarea, la nivel de 100%, a tratamentului profilactic al femeilor gravide HIV pozitive și al nou-născuților, dotarea cu produse pentru alimentare artificială a copiilor născuți din mame HIV pozitive.

Consolidarea capacităților și asigurarea accesului la îngrijiri paliative și tratament al persoanelor infectate cu HIV/SIDA.

Asigurarea, la nivel de 100%, a tratamentului specific gratuit al bolnavilor cu sifilis.

Reducerea către anul 2010 a incidenței HIV/SIDA pînă la 3,5 cazuri la 100 mii populație, iar în rândurile populației cu vîrsta între 15-24 ani - pînă la 4,2. Reducerea, către anul 2010, a incidenței prin boala sifilis pînă la 70 cazuri la 100 mii populație.

După cum s-a menționat mai sus, în prezentul Program sînt incluse 9 strategii prioritare, al căror conținut este dezvăluit în cele ce urmează.

I. Dezvoltarea, consolidarea și asigurarea funcționalității sistemului unic național interdepartamental multisectorial de coordonare a activităților structurilor statale și nonguvernamentale în problemele ce țin de controlul și prevenirea infecției HIV/SIDA și ITS

SCOPUL - unirea eforturilor și coordonarea activității structurilor guvernamentale, sectorului privat, ONG și organizațiilor internaționale, în calitate de parteneri sociali, în realizarea activităților de stopare a epidemiei infecțiilor HIV/SIDA/ITS în Republica Moldova, reducerea consecințelor negative asupra societății.

Infecția HIV/SIDA și ITS prezintă un pericol real pentru sănătatea publică și societate. Activitățile de prevenire a acestor maladii în cadrul sistemului de sănătate constituie circa 10-15%. Realizarea măsurilor complexe și operative de profilaxie, comunicare și pregătire socială, acordarea asistenței sociale și medicale, respectarea drepturilor omului, inclusiv ale minorităților sexuale și altor grupuri cu comportament de risc sporit de infectare, sînt posibile doar prin unirea și

coordonarea eforturilor structurilor de stat, autorităților administrației publice locale, ONG, organizațiilor internaționale și sectorului privat.

Necesită monitorizare continuă realizarea prezentului Program, utilizarea granturilor Fondului Global SIDA/TB/Malarie, ale Băncii Mondiale și altor donatori.

ACTIVITĂȚILE

1. Asigurarea suportului politic la nivel central și teritorial și finanțarea prioritară a acțiunilor stipulate în Program.

2. Optimizarea capacităților Consiliului Național de Coordonare (CNC) în vederea realizării și monitorizării Programului.

3. Desfășurarea și eficientizarea activității grupurilor tehnice de lucru ale CNC - supravegherea epidemiologică, inclusiv de santinelă, asupra infecției HIV/SIDA și ITS; educație, informare și comunicare; minimizarea riscurilor și consecințelor negative în grupurile vulnerabile; suport, tratament specific ARV, asistență medicală și socială; monitorizare și evaluare (M&E).

4. Elaborarea și aprobarea planurilor de lucru ale CNC și ale grupurilor tehnice.

5. Elaborarea planurilor de acțiuni pentru teritorii, ministere, servicii și agenții în vederea realizării Programului.

6. Consolidarea rețelei ONG care activează în domeniul HIV/SIDA/ITS și ajutorarea persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, promovarea practicilor pozitive de prevenire a HIV/SIDA.

7. Crearea cadrului adecvat pentru profilaxia HIV/SIDA/ITS la locurile de muncă.

II. Dezvoltarea capacităților și extinderea acțiunilor de educare, informare și comunicare pentru publicul larg, tineret și grupurile vulnerabile în profilaxia HIV/SIDA/ITS

SCOPUL - ridicarea nivelului de cunoștințe și de conștientizare a problemei vizate de către populație, adoptarea unui comportament inofensiv, schimbarea atitudinii față de problema HIV/SIDA/ITS, crearea unui mediu tolerant pentru persoanele afectate de HIV/SIDA, prevenirea stigmatizării și discriminării. Cultivarea simțului de răspundere a individului pentru propria sănătate, crearea unui mediu ce va contribui la schimbarea comportamentului, precum și la menținerea unui comportament inofensiv, încurajarea persoanelor de a se adresa la serviciile respective de profilaxie (inclusiv consiliere și testare), tratament, îngrijire și suport.

Dezvoltarea capacităților de elaborare, implementare și evaluare a acțiunilor și a campaniilor de comunicare.

Comunicarea necesită o abordare pragmatică, bazată pe practici și dovezi, fiind orientată spre sporirea nivelului de conștientizare, prin implementarea planurilor și programelor educaționale în contingentele organizate (școli, licee, gimnazii, universități), în rândurile populației și în grupurile vulnerabile.

ACTIVITĂȚILE

1. Stabilirea și asigurarea funcționării sistemului unic de formare a deprinderilor de viață ale tineretului studios din instituțiile de învățământ preuniversitar, mediu de specialitate și universitar în baza Curriculei, precum și formarea deprinderilor de viață ale tinerilor neîncadrați în procesul de învățământ în baza programelor extrașcolare, inclusiv educație "de la egal la egal" și activități "outreach".

1.1. Elaborarea și editarea materialelor didactice pentru tineri:

editarea manualului pentru elevii din colegii și din școlile profesionale - anul 2006;

Curricula și manualul studentului pentru cursul "Deprinderi de viață din universități" - anul 2007.

1.2. Elaborarea materialelor instructive pentru cadrele didactice:

manualul profesorului pentru colegii și școli profesionale - anul 2006;

ghidul profesorului universitar "Deprinderi de viață" - anul 2007.

1.3. Reeditarea manualului elevului și profesorului pentru învățământul preuniversitar - anul 2009.

1.4. Instruirea cadrelor didactice din:

colegii și școli profesionale, 4000 persoane - anii 2006 - 2007;

- universități, 4000 persoane - anii 2006 - 2007;
 clasele primare, 3000 învățători- suplimentar - anul 2006;
 instruirea anuală a profesorilor preuniversitari, 5000 persoane - anii 2006 - 2009.
- 1.5. Elaborarea materialelor pentru părinți - anul 2007.
 - 1.6. Realizarea activităților publicitare - anii 2006 - 2010.
 - 1.7. Elaborarea materialelor metodice pentru un minicurs de prevenire a HIV/SIDA/ITS în instituțiile universitare.
 - 1.8. Introducerea în Curricula de instruire a profesorilor universitari a metodologiei și aspectelor de predare a profilaxiei infecției HIV/SIDA și ITS.
 - 1.9. Realizarea unui studiu privind impactul cursului "Deprinderi de viață" în rândurile tinerilor - 2008.
 - 1.10. Constituirea și editarea unei publicații speciale periodice pentru lucrătorii medicali, consacrate problemei HIV/SIDA/ITS.
2. Dezvoltarea Cadrului Strategic de Comunicare în profilaxia HIV/SIDA/ITS.
 - 2.1. Elaborarea modelului și structurii de comunicare - anul 2006.
 - 2.2. Formarea matriței și rețelei instituțiilor de parteneri în implementarea activităților de comunicare - 2006.
 - 2.3. Consolidarea și dezvoltarea capacităților, continuitatea comunicării în rândurile populației și grupurilor-țintă - mass-media, educatori "de la egal la egal", lucrători "outreach", consilieri și lucrători comunitari, grupurile de susținere etc. - permanent.
 - 2.4. Elaborarea și implementarea unui plan de acțiuni care va include informații despre fondurile disponibile în domeniul comunicării HIV/SIDA/ITS.
 - 2.5. Elaborarea instrumentelor de monitorizare și evaluare a eficienței realizării planului de acțiuni în domeniul comunicării HIV/SIDA/ITS - anii 2006-2007.
 3. Desfășurarea campaniilor de informare și de comunicare pentru tineret și populație, consolidarea potențialului de informare, educare și comunicare.
 4. Crearea și menținerea liniei verzi telefonice 0800 la nivel național pentru accesul populației, inclusiv al persoanelor HIV pozitive.
- III. Dezvoltarea și consolidarea sistemului de supraveghere epidemiologică a infecțiilor HIV/SIDA/ITS cu elemente de generația a II-a (supraveghere comportamentală)
- SCOPUL - monitorizarea continuă și evaluarea situației epidemice, elaborarea și concretizarea activităților și intervențiilor profilactice.

ACTIVITĂȚILE

1. Asigurarea funcționării sistemului național integral de monitorizare a situației epidemice, asistenței medicale, tratamentului, inclusiv specific ARV, al bolnavilor de SIDA și sifilis, precizarea activităților profilactice în baza rezultatelor monitorizării și evaluării.
2. Asigurarea supravegherii epidemiologice a infecției HIV/SIDA/ITS la nivel statal și teritorial prin efectuarea screeningului diferitelor contingente de populație, inclusiv al grupurilor cu risc sporit de infectare, conform planului anual.
3. Desfășurarea activităților de consiliere și testare a 280 mii de persoane anual: screeningul donărilor de sânge - 70-80 mii de persoane; supravegherea epidemiologică a contingentelor cu risc sporit de infectare - 70 mii, a femeilor gravide - 40 mii de două ori pe parcursul sarcinii; testarea anonimă - 10 mii de persoane; a bolnavilor cu semne clinice ale infecțiilor cu transmitere sexuală - 10 mii; testarea conform indicațiilor clinice - 10 mii; supravegherea biologică de santinelă - 20 mii. Efectuarea screening-ului la sifilis, inclusiv a donărilor de sânge - 1,1 milioane persoane.
4. Dezvoltarea serviciului de diagnostic al infecției cu hlamidii și al papilomei virusului uman.
5. Elaborarea și editarea ghidului "Supravegherea epidemiologică de generația a II-a și măsurile anti-epidemice și profilactice " - anii 2006 -2007.
6. Efectuarea a două studii ale comportamentului în cadrul supravegherii epidemiologice de generația a II-a în rândurile grupurilor vulnerabile - anii 2006 și 2008.

7. Asigurarea sistemului de supraveghere și realizare a măsurilor antiepidemice și profilactice în focarele infecției HIV/SIDA/ITS, în conformitate cu ghidul respectiv.

8. Efectuarea schimbului de informații și experiență în rețeaua Uniunii Europene pentru prevenirea și controlul bolilor infecțioase. Participarea la supravegherea epidemiologică a infecției HIV/SIDA în rețeaua EUROHIV.

9. Introducerea componentei HIV/SIDA în sistemul informațional de monitorizare și evaluare în domeniul supravegherii bolilor infecțioase și conectarea la Sistemul Informațional Medical Integrat în calitate de parte componentă a conturului funcțional "Starea sănătății", conform Hotărârii Guvernului nr.1128 din 12 octombrie 2004 "Cu privire la aprobarea Concepției Sistemului Informațional Integrat".

10. Depistarea precoce a persoanelor cu HIV/SIDA/ITS prin dezvoltarea și extinderea rețelei de consiliere și testare voluntară, inclusiv anonimă.

IV. Extinderea acțiunilor de profilaxie a HIV/SIDA/ITS în grupurile vulnerabile în baza consolidării eforturilor statului și ale ONG

SCOPUL - asigurarea accesului persoanelor din grupurile vulnerabile la serviciile de sănătate și asistență socială, consiliere și testare voluntară la HIV/SIDA/ITS, la informare, activități profilactice, mijloace individuale de protecție și tratament.

În grupurile cu risc major de infectare majoritatea persoanelor sînt tinere, neîncadrate în câmpul muncii, cu acces limitat la servicii medicale și la servicii sociale, prezentînd un potențial sporit pentru evoluarea procesului epidemic al infecției HIV/SIDA și ITS. Dependența de droguri reprezintă un fenomen periculos, prin caracterul său multifactorial, dinamic și schimbător, care afectează predominant tinerii cu vîrsta de 14-35 ani, constituînd o problemă majoră pentru sănătatea publică, favorizînd mortalitatea în urma supradozării, suicidelor, infectarea cu HIV/SIDA/ITS, răspîndirea intensivă a hepatitelor virale și a tuberculozei. Ponderea utilizatorilor de droguri implicați în procesul epidemic al infecției HIV/SIDA rămîne a fi înaltă.

ACTIVITĂȚILE

1. Realizarea, prin eforturi comune ale instituțiilor publice (Ministerul Sănătății, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației, Tineretului și Sportului) și ale ONG a proiectelor ce țin de profilaxie, inclusiv bazate pe strategia "reducerea noxelor", în rîndurile contingentelor și grupurilor vulnerabile: utilizatorilor de droguri intravenos; deținuților din instituțiile penitenciare; femeilor care practică sex comercial; minorităților sexuale; tineretului neșcolarizat și neangajat în câmpul muncii; migranților, inclusiv repatriaților; romilor; copiilor și tinerilor cu dizabilități mintale etc.

2. Dezvoltarea și consolidarea serviciilor de reabilitare prestate persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, inclusiv a utilizatorilor de droguri injectabile HIV pozitivi. Crearea centrelor de reabilitare medicală și socială a persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA în localități urbane mari - anii 2006-2007.

3. Extinderea programelor de substituție cu metadonă, majorînd accesul persoanelor consumatoare de droguri la această terapie în instituțiile specializate subordonate Ministerului Sănătății și Protecției Sociale și în cele penitenciare.

4. Elaborarea, editarea și distribuirea materialelor metodice și informaționale în profilaxia primară și secundară a HIV/SIDA/ITS.

5. Asigurarea accesului la prezervative.

6. Crearea sistemului de implicare a studenților Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", ai colegiilor medicale și instituțiilor pedagogice, cu facultăți de pregătire a lucrătorilor sociali, în activitățile de voluntariat "outreach", desfășurate în rîndurile utilizatorilor de droguri, altor grupuri vulnerabile și persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA.

7. Combaterea traficului ilicit de droguri.

V. Dezvoltarea infrastructurii și a capacităților de acordare a asistenței medicale, sociale și de îngrijire paliativă persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, membrilor familiilor lor, precum și copiilor afectați de HIV/SIDA

SCOPUL - asigurarea cu tratament gratuit și extinderea accesului la tratamentul specific ARV al persoanelor cu HIV/SIDA, conform recomandărilor OMS/UNAIDS, la tratamentul profilactic, al femeilor gravide HIV pozitive și nou-născuților din ele - 100%. Perfecționarea acordării asistenței medicale, sociale și îngrijirilor paliative persoanelor cu HIV/SIDA, cu maladii oportuniste și membrilor familiilor lor. Asigurarea cu tratament gratuit a bolnavilor cu sifilis - 100%.

ACTIVITĂȚILE

1. Extinderea și consolidarea structurilor de asistență medicală acordată persoanelor cu HIV și bolnavilor de SIDA. Asigurarea cu medicamente necesare pentru tratamentul specific ARV, al maladiilor oportuniste și sifilisului.

2. Organizarea a două centre pentru tratarea bolnavilor de SIDA în zonele cu prevalență înaltă a infecției HIV/SIDA. Integrarea serviciilor paliative, inclusiv de tip "hospice", în baza instituțiilor medico-sanitare publice, private și organizațiilor nonguvernamentale.

3. Crearea și extinderea sistemului de îngrijiri paliative și susținerea psihosocială a persoanelor cu HIV/SIDA la domiciliu, cu antrenarea instituțiilor medico-sanitare publice și organizațiilor nonguvernamentale.

4. Asigurarea monitoring-ului de laborator al evoluției clinice a infecției HIV/SIDA și eficienței tratamentului antiretroviral și al maladiilor oportuniste. Extinderea posibilităților de determinare a rezistenței virale la preparate ARV.

5. Instruirea personalului medical antrenat în tratament, diagnostic și supraveghere a persoanelor infectate cu HIV.

6. Aprofundarea cunoștințelor teoretice și dezvoltarea abilităților practice ale lucrătorilor medicali prin aplicarea metodelor moderne de combatere a HIV/SIDA și altor infecții, modernizarea programelor de studii specifice, organizarea cursurilor de perfecționare și a stagiului specialiștilor la centrele medicale specializate de excelență.

7. Elaborarea unui regulament privind organizarea și funcționarea serviciilor de îngrijiri paliative ale persoanelor cu HIV/SIDA.

8. Instruirea personalului medical, membrilor familiei persoanelor cu HIV/SIDA și voluntarilor în îngrijiri paliative.

9. Concretizarea și modificarea protocoalelor naționale de tratament și îngrijiri paliative în cazul infecțiilor HIV/SIDA/ITS, conform recomandărilor OMS.

10. Asigurarea asistenței sociale și protecției persoanelor cu HIV/SIDA, membrilor familiilor lor și copiilor afectați de HIV/SIDA.

11. Actualizarea și reeditarea ghidului de îngrijiri paliative ale persoanelor cu HIV/SIDA.

VI. Extinderea activităților de asigurare cu servicii de consiliere și testare voluntară confidențială în instituțiile medicale statale, inclusiv în cadrul serviciilor de sănătate pentru tineri

SCOPUL - asigurarea accesului la serviciile de consiliere și testare benevolă a 100% populație care solicită astfel de servicii, în special al persoanelor cu vârsta de 15 - 24 ani.

Extinderea accesibilității la utilizarea prezervativelor de calitate.

ACTIVITĂȚILE

1. Dezvoltarea cadrului instituțional în baza unei rețele de centre de consiliere și testare voluntară confidențială în instituțiile medico-sanitare publice (centrele și oficiile medicilor de familie, centrele de sănătate, policlinicile consultative), amenajarea încăperilor, instruirea personalului medical în problemele consilierii pre- și posttestare, elaborarea și asigurarea acestor centre cu documentația medicală necesară.

2. Extinderea serviciilor de consiliere și testare voluntară confidențială în instituțiile medico-sanitare publice și în rețeaua serviciilor de sănătate pentru tineri.

3. Elaborarea, aprobarea și editarea Ghidului național de consiliere și testare voluntară.

4. Extinderea accesului la consiliere, testare anonimă și confidențială, în special în comunitățile cu incidență sau prevalență sporită a HIV/ITS, prin consolidarea eforturilor și mărirea numărului de furnizori capabili să ofere astfel de servicii.

5. Extinderea accesului la consiliere și testare voluntară gratuită în centrele de asistență medicală

urgentă, centrele de tratament și reabilitare a consumatorilor de droguri, clinicile de planificare familială și în alte centre și instituții accesibile pentru persoanele cu risc sporit de infectare.

6. Pregătirea formatorilor naționali și locali în consiliere și testare voluntară.

7. Pregătirea și instruirea continuă privind consilierea pre- și posttestare a personalului din punctele de consiliere și testare, a conducătorilor centrelor medicilor de familie și serviciilor de sănătate pentru tineri.

8. Elaborarea, editarea și asigurarea centrelor de consiliere și testare voluntară și confidențială cu materiale metodice și informative.

9. Extinderea activităților educaționale și de promovare a consilierii și testării voluntare în instituțiile penitenciare și în punctele de triere.

10. Crearea unei structuri de marketing și asigurarea controlului asupra calității prezervativelor, comercializate în republică.

VII. Consolidarea bazei și extinderea capacităților de prevenire a transmiterii infecției HIV/SIDA și ITS de la mamă la făt

SCOPUL - reducerea riscului transmiterii materno-fetale a infecției HIV, a sifilisului și gonoreii prin asigurarea accesului la consiliere și testare voluntară și confidențială a 100% de femei gravide, asigurarea integrală cu tratament profilactic a femeilor gravide HIV pozitive, bolnave cu sifilis și a nou-născuților din mame infectate.

ACTIVITĂȚILE

1. Dezvoltarea capacităților și cultivarea simțului de răspundere socială în rândurile persoanelor sexual active, inclusiv în contextul sănătății reproductive și prevenirii infecțiilor HIV/SIDA/ITS.

2. Asigurarea accesului la servicii sociale și de sănătate, consiliere pre- și posttestare al persoanelor de vîrsta reproductivă, inclusiv înainte de căsătorie, al familiilor tinere, cu antrenarea serviciilor de sănătate și a organizațiilor nonguvernamentale.

3. Instruirea continuă a personalului medical în problemele ce țin de măsurile complexe de prevenire a transmiterii infecțiilor nominalizate de la mamă la făt.

4. Informarea populației despre măsurile de prevenire a HIV/SIDA/ITS și importanța testării.

5. Testarea integrală a femeilor gravide (2 testări gratuite și benevole) la infecțiile HIV/SIDA/sifilis/gonoree.

6. Elaborarea și realizarea programelor de prevenire a sarcinilor nedorite la femeile de vîrstă fertilă, infectate cu HIV și sifilis.

7. Asigurarea accesului femeilor gravide HIV pozitive la servicii de consiliere privind alimentația nou-născuților.

8. Asigurarea cu alimentație artificială de calitate a copiilor născuți din mame HIV pozitive.

9. Elaborarea și perfecționarea cadrului legislativ privind măsurile de acordare a asistenței sociale copiilor afectați de HIV/SIDA și dezvoltarea serviciilor sociale pentru realizarea acestor măsuri.

VIII. Asigurarea securității hemotransfuziilor, intervențiilor medicale sau de alt gen și prevenirea răspîndirii nozocomiale a infecției HIV/SIDA și a sifilisului

SCOPUL - reducerea riscului de infectare post-transfuzională, nozocomială și profesională.

ACTIVITĂȚILE

1. Dezvoltarea și menținerea serviciului de sînge, elaborarea politicii și strategiei de aplicare în practica curativă a hemotransfuziilor, în scopul asigurării inofensivității hemotransfuziilor, prevenirii transmiterii infecției HIV/SIDA și altor infecții transmisibile prin sînge.

2. Implementarea în serviciul de sînge a sistemului statal de creare a rezervelor de sînge donat și a preparatelor din sînge, cu retestarea donatorului, peste 6 luni după donare, la marcherii virusului HIV1/2, pentru excluderea transmiterii virusului prin hemotransfuzii.

3. Perfecționarea sistemului de selectare a donatorilor de sînge, lichide biologice, organe și țesuturi (examenul clinic, epidemiologic și de laborator) pentru excluderea persoanelor din grupurile cu risc sporit de infectare.

4. Aprovizionarea instituțiilor medico-sanitare cu sortimentul necesar de substituenți ai sîngelui

pentru acordarea asistenței medicale urgente și de o bună calitate pacienților. Dotarea laboratoarelor de testare a sîngelui la HIV și alte maladii transmisibile prin sînge cu echipamente moderne și consumabile de performanță, care vor permite efectuarea urgentă și de o calitate mai bună a investigațiilor.

5. Asigurarea unor condiții igienice și antiepidemice adecvate, a sterilizării echipamentului, instrumentelor și materialelor folosite la acordarea asistenței medicale, efectuarea manoperelor și intervențiilor medicale în instituțiile medico-sanitare publice, departamentale și private. Monitorizarea permanentă, evaluarea regimului de lucru al aparatajului de sterilizare, a calității prelucrării și sterilizării instrumentarului medical.

6. Crearea condițiilor optimale de lucru, respectarea regimului antiepidemic în instituțiile medico-sanitare publice, departamentale și private. Instruirea continuă a personalului medical privind securitatea hemotransfuziilor, respectarea precauțiilor de lucru și asigurarea cu mijloace de protecție individuală.

7. Crearea și asigurarea condițiilor inofensive în unitățile de prestare a serviciilor cosmetologice, manichiură/pedichiură, piercing, tatuaj și altele aferente contactului cu lichidele biologice.

IX. Suplimentarea și extinderea acțiunilor de prevenire, diagnostic, tratament și îngrijire a persoanelor cu infecția mixtă HIV/TB, inclusiv în instituțiile penitenciare

SCOPUL - prevenirea răspîndirii infecției prin tuberculoză în rîndurile persoanelor HIV infectate, realizarea măsurilor de diagnostic precoce al infecției HIV/SIDA la bolnavii cu tuberculoză evolutivă și al tuberculozei la persoanele cu HIV/SIDA. Acordarea unui tratament complex antituberculos și antiretroviral al persoanelor cu infecția mixtă HIV/TB.

ACTIVITĂȚILE

1. Coordonarea și eficientizarea activităților serviciilor de fizio-pneumologie, medicină primară și specializată în prevenirea dezvoltării infecției mixte HIV/TB. Asigurarea asistenței medicale complexe persoanelor cu infecție mixtă HIV/TB.

2. Elaborarea protocolului de măsuri de prevenire, diagnostic, tratament și îngrijire a bolnavilor cu infecția mixtă HIV/TB.

3. Perfecționarea sistemului de supraveghere a infecției mixte HIV/TB.

4. Instruirea personalului medical în prevenirea, diagnosticul și tratamentul cazurilor de infecție mixtă HIV/TB.

EXECUTORII PRINCIPALI AI PROGRAMULUI

Executorii principali ai prezentului Program sînt:

Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Tineretului și Sportului, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Justiției, Compania publică \xaeTeleradio-Moldova\xaf, autoritățile administrației publice locale, mass-media, rețeaua organizațiilor nonguvernamentale ce activează în controlul HIV/SIDA și tuberculozei, iar parteneri în realizarea Programului sînt organizațiile internaționale care acordă asistență tehnică și financiară în domeniu.

SARCINILE GUVERNULUI, MINISTERELOR, AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI

PUBLICHE LOCALE, ORGANIZAȚIILOR NONGUVERNAMENTALE ȘI MASS-MEDIA ÎN REALIZAREA PROGRAMULUI

Se stabilesc următoarele sarcini pentru realizarea Programului:

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA:

Dezvoltarea capacităților și extinderea posibilităților Consiliului Național de Coordonare (CNC) în realizarea și monitorizarea prezentului Program. Desfășurarea, perfecționarea și asigurarea activității grupurilor tehnice de lucru ale CNC - supravegherea epidemiologică și de santinelă asupra infecției HIV/SIDA și ITS; educație, informare și comunicare; reducerea, minimizarea riscurilor și consecințelor negative în grupurile vulnerabile (cu risc sporit de infectare); suport, tratament specific ARV, asistență medicală și socială; monitorizare și evaluare (M&E).

Optimizarea activității ONG și a persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA în combaterea

HIV/SIDA/ITS, extinderea practicilor pozitive de prevenire a HIV/SIDA și oferirea suportului necesar persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA.

Asigurarea finanțării prioritare și susținerea politică a activităților ce țin de HIV/SIDA, cu prevederea în bugetul de stat și în bugetele locale a alocațiilor cu destinație specială pentru finanțarea strategiilor și activităților principale prevăzute în prezentul Program și în programele teritoriale.

Monitorizarea realizării prezentului Program.

AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

Crearea comisiilor teritoriale interdepartamentale multi-sectoriale pentru organizarea și dirijarea procesului de profilaxie a infecției HIV/SIDA și ITS.

Optimizarea activităților structurilor statale și organizațiilor nonguvernamentale în realizarea programelor teritoriale.

Organizarea și desfășurarea, în comun cu structurile statale și nonguvernamentale, a activităților de prevenire a infecției HIV/SIDA și a infecțiilor cu transmitere sexuală în localitățile rurale și în grupurile vulnerabile.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Elaborarea și implementarea Cadrelor Strategice de Comunicare în prevenirea HIV/SIDA/ITS.

Asigurarea funcționării sistemului național integrat de monitorizare a situației epidemice, a asistenței medicale, tratamentului, inclusiv specific ARV, al bolnavilor de SIDA și de sifilis, executarea principalelor acțiuni profilactice în baza rapoartelor generate de soft.

Asigurarea supravegherii epidemiologice de stat a infecțiilor HIV/SIDA/ITS și realizarea măsurilor antiepidemice și profilactice.

Pregătirea și instruirea continuă a personalului medical în problemele ce țin de infecția HIV/SIDA și ITS.

Elaborarea standardelor și protocoalelor în problemele ce țin de infecția HIV/SIDA/ITS "Supravegherea epidemiologică a infecției HIV de generația a II-a și măsurile antiepidemice", "Precauții universale și prevenirea infecției HIV/SIDA profesionale în rândurile lucrătorilor medicali", "Îngrijiri și tratamentul paliativ", "Protocolul de diagnostic, tratament și suport în infecția mixtă HIV/TB" și ghidul de consiliere pre-și posttestare.

Acordarea asistenței medicale persoanelor infectate cu virusul HIV și bolnavilor de SIDA și ITS.

Asigurarea securității hemo-transfuziilor, intervențiilor și manoperelor medicale.

Susținerea, consultarea și conlucrarea cu organizațiile nonguvernamentale în combaterea HIV/SIDA și ITS.

Coordonarea sprijinului social, interdepartamental cu autoritățile administrației publice locale și organizațiile nonguvernamentale.

Conlucrarea cu organisme internaționale - Banca Mondială, Fondul Global SIDA/TB/Malaria, OMS, Agenția Suedeză pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională, Centrul european de supraveghere epidemiologică HIV/SIDA, Grupul tematic ONU/SIDA în Republica Moldova, UNAIDS, UNICEF, UNFPA, PNUD, UNESCO, ICNUR, Fundația Soros-Moldova, Corpul Păcii, USAID, DFID, AIHA etc.

Elaborarea și promovarea în organizațiile internaționale a proiectelor pentru susținerea financiară și tehnică a acțiunilor de combatere a HIV/SIDA/ITS.

MINISTERUL EDUCAȚIEI, TINERETULUI ȘI SPORTULUI

Stabilirea, asigurarea și eficientizarea funcționării sistemului unic de formare a deprinderilor de viață ale tineretului studios în instituțiile de învățământ preuniversitar, în mediul de specialitate și universitar în baza Curriculei, precum și formarea deprinderilor de viață ale tinerilor neîncadrați în procesul de studii în baza programelor extrașcolare, inclusiv educație "de la egal la egal" și activități "outreach".

Organizarea și ținerea cursurilor de instruire continuă și pregătire a cadrelor didactice în problema vizată.

Elaborarea și editarea materialelor metodice și didactice pentru profesori, elevi, studenți și părinți.

Crearea condițiilor de implicare a studenților Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", ai colegiilor medicale și instituțiilor pedagogice, cu facultăți de pregătire a lucrătorilor sociali, în activitățile de voluntariat "outreach" desfășurate în rândurile utilizatorilor de droguri, altor grupuri vulnerabile și persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Combaterea traficului ilicit de droguri și a narco-businessului.

Instruirea efectivului în problemele ce țin de infecția HIV/SIDA, ITS. Introducerea obligatorie în programele de pregătire și reciclare a cadrelor a compartimentului "Profilaxia SIDA, ITS și narcomaniei.

Asigurarea inofensivității intervențiilor și manoperelor în instituțiile medicale din subordine.

Desfășurarea lucrului profilactic în rândurile populației, inclusiv în grupurile cu risc major de infectare.

Asigurarea controlului asupra respectării reglementărilor privind combaterea pornografiei, violenței sexuale și narcomaniei.

MINISTERUL FINANTELOR

Asigurarea suportului financiar în limita mijloacelor anuale prevăzute în legea bugetului de stat pe anii respectivi, în scopul realizării activităților prevăzute în prezentul Program.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE

Informarea, prin intermediul ambasadelor și consulatelor, a cetățenilor străini, la deschiderea vizelor, despre prevederile de bază din actele legislative ale Republicii Moldova referitor la infecția HIV/SIDA.

Protejarea drepturilor și intereselor cetățenilor Republicii Moldova care se află peste hotare, în aspectul prevenirii infecției HIV/SIDA.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Expertizarea cadrului legal în vigoare și racordarea acestuia la normele internaționale pentru garantarea și apărarea drepturilor persoanelor cu HIV/SIDA, inclusiv ale celor private de libertate.

Asigurarea desfășurării activităților și realizarea măsurilor de profilaxie și combatere a HIV/SIDA și ITS în instituțiile penitenciare prin perfecționarea programelor de reducere a noxelor și tratament de substituție.

Acordarea de tratament specific, asistență socială și îngrijiri paliative persoanelor cu HIV/SIDA private de libertate.

ORGANIZAȚIILE NONGUVERNAMENTALE

Elaborarea și realizarea programelor educaționale, prestarea serviciilor de asistență și acordare a sprijinului persoanelor HIV pozitive și bolnavilor de SIDA.

Efectuarea lucrului profilactic în grupurile cu risc sporit de infectare (lucrătorii ce practică sexul comercial, utilizatorii de droguri, minoritățile sexuale etc.).

Organizarea și instruirea grupurilor de voluntari din rândurile persoanelor infectate cu HIV/SIDA, utilizatorilor de droguri și persoanelor ce practică sexul comercial în vederea efectuării lucrului profilactic, educațional și de sprijin în aceste grupuri vulnerabile.

Atragerea resurselor financiare suplimentare la realizarea proiectelor și programelor în domeniul vizat.

MASS-MEDIA

Crearea și realizarea programelor și emisiunilor speciale la TV, radio și publicarea de materiale în presă, consacrate problemei HIV/SIDA, ITS și narcomaniei.

Organizarea campaniilor de preîntâmpinare a discriminării și ostracismului social al persoanelor cu HIV/SIDA.

Utilizarea, respectarea și promovarea unui limbaj nediscriminatoriu în expunerea materialelor privind HIV/SIDA/ITS.

SURSELE POTENȚIALE DE FINANȚARE A PROGRAMULUI

1. Bugetul de stat.
2. Mijloacele fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală.
3. Mijloacele financiare ale organizațiilor internaționale: Banca Mondială, Fondul Global SIDA/TB/Malarie, Agenția Suedeză de Cooperare și Dezvoltare Internațională etc.
4. Mijloacele financiare ale organizațiilor nonguvernamentale.
5. Donațiile organizațiilor, instituțiilor și persoanelor particulare.
6. Mijloacele financiare ale organizațiilor, întreprinderilor, instituțiilor cu diferite forme de proprietate.

[tabela nr.1](#)

Note:

1

1.3 Procurarea echipamentului - 1664000 lei, editarea - 63000 lei, întreținerea personalului - 760000 lei, menținerea rețelei și soft-ului - 800000 lei, procurarea soft-ului - 700000 lei, dezvoltarea sistemului informațional și soft-ului - 1400000 lei, instruirea personalului - 1100000 lei, dezvoltarea sistemului de monitorizare și evaluare a transmiterii materno-fetale - 600000 lei, crearea grupului mobil pentru menținerea sistemului în teritorii - 1100000 lei, organizarea de studii - 1700000 lei, achitarea serviciilor consultanților internaționali - 400000 lei, cheltuieli administrative - 240000 lei.

2

2.2 Finanțarea campaniilor de comunicare și, parțial, a activităților de consolidare a capacităților de comunicare este acoperită de Agenția Suedeză de Cooperare și Dezvoltare Internațională . Pentru activități de consolidare a capacităților de comunicare se vor căuta fonduri suplimentare indicate în tabel. Vor fi organizate și desfășurate două campanii de comunicare: la nivel național prin canalele de informare în masă și de comunicare interpersonală. Se prevede dezvoltarea potențialului de elaborare, implementare și evaluare a activităților de comunicare ale partenerilor naționali. Crearea centrului de comunicare pentru realizarea activităților de informare, educare, comunicare și extinderea lor pe țară în perioada 2006-2010.

2.3

Elaborarea și editarea materialelor didactice pentru tineri: manualul elevului pentru elevii din colegii și din școlile profesionale - 160000 lei.

Curricula și manualul studentului pentru cursul "Deprinderi de viață" din universități - 300000 lei.

Elaborarea materialelor instructive pentru cadre didactice:

manualul profesorului pentru colegii și școli profesionale - 1500000 lei;

ghidul profesorului universitar "Deprinderi de viață" - 300000 lei.

Reeditarea manualului elevului și profesorului pentru învățământul preuniversitar - 300000 lei.

Instruirea cadrelor didactice din:

colegii și școli profesionale (4000 persoane) - 600000 lei;

universități (1000 persoane) - 200000 lei;

clasele primare (3000 învățători- suplimentar) - 300000 lei.

Instruirea anuală a profesorilor pre-univeristari (5000 persoane) - 175000 lei anual x 5ani = 875000 lei. Realizarea unui studiu privind impactul programului "Deprinderi de viață" - 50000 lei anual x 2 ani = 100000 lei.

3.

3.1 Supravegherea epidemiologică a contingentelor cu risc sporit

Se prevede testarea a 140000 persoane anual, inclusiv:

a consumatorilor de droguri intravenos - 10000, a persoanelor cu semne clinice ale maladiilor sexual transmisibile - 5000, a deținuților din instituțiile penitenciare și izolatoare de detenție

temporară - 15000, testarea anonimă a persoanelor tinere de 15-24 ani și a persoanelor înainte de căsătorie (la solicitare) - 50000, recipienților de sânge, preparatelor de sânge și persoanelor supuse hemodializei - 20000, persoanelor care pleacă și se întorc în țară (la solicitare) - 35000, testarea conform indicațiilor clinice - 5000.

În total - 140000 teste x 10,7 lei = 1500000 lei

3.2 Asigurarea diagnosticului HIV/SIDA - 79300 lei:

teste pentru depistarea antigenului P24 a HIV1 și teste de aglutinare pasivă pentru depistarea anticorpilor anti HIV

1/2: 2400 teste x 31,25 lei = 75000 lei;

panel de sero-conversie HIV1 și HIV2 = 2 paneele x 2150 lei = 4300 lei.

Confirmarea diagnosticului de laborator al infecției HIV/SIDA

Western blood: 700 teste anual x 5 ani = 3500, costul unui test 315 lei ? 1,102,500 lei

Teste pentru depistarea antigenului GP 24 a HIV1: 1000 teste anual X 5 ani ? 5000 costul unui test 31,5 lei = 158000 lei.

Întreținerea laboratoarelor de diagnosticare SIDA - 300000 lei anual.

3.3 Echipamente, aparataj. Echipament și consumabile PCR "real time", flaucitometru pentru cuantificare CD3/CD4/CD8 (Centrul de Medicină Preventivă Bălți (în continuare - CMP). Echipament ELISA (spălător și dispozitiv de citire pentru plăci, termostat, imprimantă (Centrul SIDA, CMP Bălți, Comrat, Ocnița). Aparat pentru producerea apei distilate (laboratoarele de diagnosticare SIDA, a hepatitelor și altor infecții virale - CMP Leova, Edineț, Orhei, Hîncești, Căușeni, Soroca, Ungheni și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Raional (în continuare - IMSD SP) Cahul). Centrifugă universală 0-5000 rot./min. (Centrul SIDA, laboratoarele SIDA, CMP Bălți, Leova, Hîncești, Căușeni, Soroca, Ungheni și IMSP SR Cahul). Condiționeer încălzire-recire a aerului (Centrul SIDA, laboratoarele SIDA, CMP Bălți, Tiraspol, Comrat, Leova, Edineț, Orhei, Hîncești, Căușeni, Soroca, Ungheni și SR Cahul).

Dulap de sterilizare (CMP Bălți, Tiraspol). Dulap-congelator la -20 - -40 grade C (Centrul SIDA, CMP Bălți). Dozatoare automate monocanale cu volume de 5-50 mkl, 50-200 mkl și 200-1000 mkl (Centrul SIDA - 3 un., Bălți-2 un., Tiraspol, Comrat, Leova, Edineț, Cahul, Orhei, Hîncești, Căușeni, Soroca, Ungheni - câte 1 unitate de fiecare volum. Dozatoare automate cu 8-canale de 5-50 mkl și 50-200 mkl (Centrul SIDA - 3 un., Bălți-2 un., Tiraspol, Comrat, Leova, Edineț, Cahul, Orhei, Hîncești, Căușeni, Soroca, Ungheni - câte 1 de fiecare volum). Conuri universale monocanale pentru dozatoare automate cu volume de 0,5-200 mkl și 200-1000 mkl (pentru toate laboratoarele diagnostice SIDA). Pipete stand (pentru toate laboratoarele diagnostice SIDA). Eprubete "eppendorf" 2 ml (pentru toate laboratoarele diagnostice SIDA). Vacutainer în complet (eprubetă, holder, ac), 5 ml fără aditiv (pentru testarea femeilor gravide). Vacutainer în complet 9-10 ml cu natriu citrat sau EDTA. (Centrul SIDA, CMP Bălți - pentru investigații imunologice). Cartuș pentru imprimanta "Epson Stylus C62". (Centrul SIDA, pentru stația automată "Evolis"). Taimer pentru măsurarea timpului 1 min.-24 ore (Centrul SIDA, laboratoarele teritoriale diagnostice SIDA). Eprubete tip "Dispens-A-Pak Disposable culture tubes" 74x12 mm (Centrul SIDA, stația automată "Evolis". Conuri "Conductive tips order no: 0030 003.764" volum 300 mkl, "Conductive tips order no: 0030 003.772" volum 1100 mkl și containere-sacoșe "Waste Bag" (Centrul SIDA, stația automată Evolis). Suport pentru 20-40 eprubete-vacutainer de 5 ml. (Centrul SIDA și laboratoarele diagnostice SIDA teritoriale). Umplutură de schimb contra calciu - la filtrul aparatului pentru producerea apei bidistilate și umplutură de schimb contra clorului - la filtrul aparatului pentru producerea apei bidistilate (Centrul SIDA). Tonomtru (aparat pentru măsurarea tensiunii arteriale, pentru Centrul SIDA). Containere frigorifere cu volum de 50 litri și de 30 litri (Centrul SIDA - 3 buc., Bălți-3, Tiraspol-3, Comrat-2, Leova, Edineț-2, Cahul, Orhei, Hîncești, Căușeni, Soroca Ungheni - câte 1 de fiecare volum).

3 A Se programează efectuarea anuală a 1.000.000 investigații la sifilis; 17.000 investigații la chlamidia trachomatis și 200 investigații PSR la papiloma virusul uman.

Se prevede finanțarea de la bugetul asigurărilor medicale de sănătate.

4

Calcululele pentru realizarea proiectelor profilactice în rândurile grupurilor vulnerabile:

Programe educaționale și reducerea noxelor în rândurile:

utilizatorilor de droguri intravenos - 15000000 lei,

deținuților în instituțiile penitenciare - 4400000 lei;

femeilor care practică sex comercial - 3100000 lei;

minorităților sexuale - 640000 lei;

migranților, inclusiv repatrianților - 500000 lei;

tineretului - 6300000 lei;

Terapia de substituție cu metadonă - 2000000 lei.

Se prevede finanțarea de la bugetul asigurărilor medicale de sănătate (centrele medicilor de familie) și centrelor de medicină preventivă

5.

5.1 Costul tratamentului specific ARV 1 pacient în mediu este de 18900 lei anual

2006 - 330 pacienți x 18900 lei

2007 - 407 pacienți x 18900 lei

2008 - 489 pacienți x 18900 lei

2009 - 585 pacienți x 18900 lei

2010 - 702 pacienți x 18900 lei

Pentru 5 ani - 47137500 lei.

5.2 Efectuarea tratamentului infecțiilor oportuniste. Costul tratamentului unui pacient cu infecții oportuniste - 2500 lei - pentru 1 an x 500 pacienți = 1.250.000 lei pentru 5 ani - 6.250.000 lei.

5.3 Efectuarea investigațiilor de laborator (teste) pentru aprecierea statutului imun prin flaucitometrie, costul unui test 200 lei x 2000 teste anual + 400.000 lei, pentru 5 ani - 2.000.000 lei, procurarea testelor pentru RPL, costul unui test 1750 lei x 1500, teste pentru 1 an - 2.632.800 lei, pentru 5 ani - 13.164.000 lei.

5.4 Anual vor beneficia de tratament gratuit 5000 bolnavi de sifilis și persoane contactate cu ei.

Din bugetul național public vor fi acoperite cheltuielile pentru întreținerea instituțiilor medicale publice, personalului medical antrenat la realizarea tratamentului și monitorizarea eficienței lui

5.10 Procurarea utilajului de laborator și consumabilelor pentru determinarea rezistenței HIV la ARV. Suma pe 5 ani - 1050000 lei

7.

7.1 Accesul femeilor gravide la testare la marșerii HIV - 40 mii de femei gravide testate de 2 ori pe parcursul gravidității,

80 mii teste anual x 10,7 lei - costul unui test, în total 400 mii teste X 10,7 = 4280000 lei

7.2 Asigurarea gravidelor infectate cu HIV și a copiilor născuți din mame infectate cu HIV cu profilaxie specifică ARV - costul 1 caz în mediu este 200 dolari SUA - 130 gravide +copil = 1 an - 26000 dolari SUA - 317.000 lei, pentru 5 ani - 1.585.060 lei.

7.3. Asigurarea cu amestec uscat pentru alimentarea artificială a copiilor născuți din mame HIV pozitive: costul alimentației pentru 1 copil este de 3200 lei, din contul bugetului național public se programează a asigura cu alimentație artificială 200 copii în 5 ani, restul copiilor vor fi asigurați din contul grant-urilor

2006 - 65 copii x 3200 lei = 208000 lei

2007 - 78 copii x 3200 lei = 249600 lei

2008 - 98 copii x 3200 lei = 299200 lei

2009 - 112 copii x 3200 lei = 308400 lei

2010 - 134 copii x 3200 lei = 430400 lei

Pentru 5 ani - 1545600 lei.

7.4 Asigurarea a 200 de femei HIV pozitive de vârstă fertilă anual cu 120 de prezervative sau 12 cicluri de pastile hormonale

8. Asigurarea inofensivității hemo-transfuziilor: 435 mii teste pentru 5 ani x 10,7 lei - costul

unui test = 4655000 lei

[tabela nr.2](#)

Anexa nr.2
la Hotărârea Guvernului nr. 948
din 5 septembrie 2005

LISTA

hotărârilor de Guvern care se abrogă

1. Hotărârea Guvernului nr.482 din 18 iunie 2001 "Cu privire la măsurile de profilaxie și combatere a infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.68-71, art.535).
2. Hotărârea Guvernului nr. 319 din 30 martie 2004 "Despre realizarea Programului național de profilaxie și combatere a infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2001-2005" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.56-60, art. 455).

FINANȚAREA PROGRAMULUI PE STRATEGII

Nr. strategiei		A n i i					Total	%	Finanțare din bugetul public național	Finanțare din granturi aprobate	Finanțare din proiecte și granturi înaintate spre finanțare
		2006	2007	2008	2009	2010					
I	TOTAL	4871000	2567000	2359000	1821000	2263000	13881000	5,42	320000	2052000	11509000
II	TOTAL	7913000	7174000	4725000	5025000	4775000	29612000	11,55	1250000	8320000	20042000
III	TOTAL	8606000	3226000	3965400	4116600	4079700	23993700	9,36	3300000	5750200	14943500
III A	TOTAL	7954000	7954000	7954000	7954000	7954000	39770000	15,52	3500000	7756000	28514000
IV	TOTAL	6700000	6700000	5940000	6700000	6700000	32740000	12,77	280000	16400000	16060000
V	TOTAL	19387300	17806050	19412300	21143550	23387300	101136500	39,46	34674850	39636650	26825000
VI	TOTAL	2044000	1414000	1414000	1414000	1414000	7700000	3,00	200000	0	7500000
VII	TOTAL	1292000	1375600	1476200	1547400	1743400	7484600	2,92	1140000	1725000	4619600
VIII	TOTAL	855000	1470000	614000	855000	855000	4649000	1,81	500000	2326000	1823000
IX	TOTAL										
	TOTAL GENERAL	59622300	49686650	47859900	50576550	53171400	256317800	100,00	45164850	83965850	131836100
	Total %						100,00		18,0	33,0	49,0